

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Study) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่เกี่ยวกับสัณฐานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง กรมการศึกษานอกโรงเรียน วิเคราะห์เป็นรายชื่อของแต่ละด้าน รวม 2 ด้าน ได้แก่ การนิเทศการศึกษาด้านบริหาร , ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่ โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ต่อจากนั้นนำข้อมูลมาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ผู้บริหารของโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

1.2 ครูผู้สอนที่สอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร มีวิธีการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้สำรวจรายชื่อโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เปิดสอนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ในกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เป็นโรงเรียนร่ววาส
 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2531 ได้จำนวน 85 โรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 กองปฏิบัติการ, อัสสัมชัญ) มีรายชื่อโรงเรียนอยู่ในภาคผนวก ง ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการ
 สุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละกลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตามรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 การสุ่มตัวอย่างผู้บริหารของโรงเรียนผู้ใหญ่ โดยกำหนดให้
 ผู้บริหารผู้ใหญ่นักหนึ่งก็โตของโรงเรียนผู้ใหญ่นักเป็นผู้ออกแบบสอบถามของแต่ละโรงเรียน ฉะนั้น จึง
 ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 85 คน

2.1.2 ครูผู้สอน จากการสำรวจข้อมูล ปรากฏว่ามีครูผู้สอนตามหลักสูตร
 การศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษา
 นอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ในกรุงเทพมหานคร จำนวน
 1,374 คน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองปฏิบัติการ, อัสสัมชัญ) จึงได้ใช้วิธีการ
 สุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร 1,374 คน ตามวิธีของทอโรยามาเน (อ้างอิงใน
 ประคอง กรรณสูต 2525 : 12) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คำนวณความ
 คลาดเคลื่อน (e) เป็น .05 และใช้สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

(เมื่อมีระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05)

เมื่อ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทนขนาดของประชากร
 e ความคลาดเคลื่อน (ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จาก
 ตัวอย่างประชากรเท่าที่จะยอมรับได้)

$$n = \frac{1,374}{1 + 1,374 (.05)^2}$$

309 คน

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 309 คน

2.2 โรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

เลือกโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนรวม 85 โรงเรียนแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวน 60 โรงเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนคามหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหรือหลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ซึ่งมีอยู่ 6 หมวดวิชา ได้มีโอกาสตอบแบบสอบถามครบทุกหมวดวิชา (รายชื่อโรงเรียนอยู่ในภาคผนวก ง)

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเปิดสอนรวม 85 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารของโรงเรียนผู้ใหญ่ จำนวน 85 คน ครูผู้สอน โรงเรียนผู้ใหญ่ละ 6 คน (หมวดวิชาละ 1 คน) ได้ครูผู้สอน จำนวน 360 รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 445 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ระยะเวลาการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้ใหญ่ของผู้บริหาร และครูผู้สอน
- ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านบริหาร ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียนผู้ใหญ่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลด้านสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง เป็นแบบเลือกตอบ รวม

จำนวนคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
ในโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
ส่วนกลาง สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การนิเทศ
การศึกษากำหนดบริหาร มีจำนวนคำถามทั้งหมด 12 ข้อ, ด้านวิชาการและปฏิบัติการของโรงเรียน
ผู้ใหญ่ มีจำนวนคำถามทั้งหมด 24 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
เป็น 5 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึงศึกษานิเทศก์ได้นิเทศการศึกษามากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึงศึกษานิเทศก์ได้นิเทศการศึกษามาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึงศึกษานิเทศก์ได้นิเทศการศึกษาน้อย
- ระดับคะแนน 2 หมายถึงศึกษานิเทศก์ได้นิเทศการศึกษาน้อย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึงศึกษานิเทศก์ได้นิเทศการศึกษาน้อยที่สุด

2. วิธีสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จากหนังสือ
บทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างโครงสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุม
วัตถุประสงค์การวิจัย

2.2 นำโครงสร้างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ทั้งสองท่าน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ตรวจแก้ไขทางด้านเนื้อหา ภาษาและ
ส่วนที่ใช้ในแบบสอบถามให้ชัดเจนและเข้าใจดียิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปขอคำแนะนำจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ตรวจแก้ไขปรับปรุงความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
สำหรับข้อกระทงที่ไ้รับการเสนอแนะให้แก้ไข ผู้วิจัยพิจารณาและสรุปข้อเสนอแนะจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อกระทงนั้นใหม่

2.3 นำแบบสอบถามชุดแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลอง (Try-out) ใช้กับ
ประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้บริหาร 7 คน จาก 7 โรงเรียน
และครูผู้สอน 24 คน จาก 4 โรงเรียน

2.4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach) โดยการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามสูตร (ประกอบ กรรณสูตร : 43)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทนค่าความถี่ภายในที่ใช้ประมวลค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทนผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_x^2 แทนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทนจำนวนข้อทั้งหมดในแบบสอบถาม

และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร คอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 120 ฉบับ และส่วนที่เหลืออีก จำนวน 325 ฉบับ ได้ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ โดยครั้งแรกผู้ตอบแบบสอบถามได้ส่งคืนมา จำนวน 190 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้ทำหนังสือทวงถามไปอีก 1 ครั้ง จึงได้รับแบบสอบถามคืนอีกจำนวน 72 ฉบับ รวมเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 382 ฉบับ จากแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 445 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.84

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ	แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์	ร้อยละ
ผู้บริหาร	85	60	70.58	60	70.58
ครูผู้สอน	360	322	89.44	322	89.44
รวม	445	382	85.84	382	85.84

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน มาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistic Package for the Social Science) ที่ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และการร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตอนที่ 2

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง วิเคราะห์เป็นรายข้อของแต่ละท่าน รวม 2 ท่าน ได้แก่ ท่านบริหาร, ท่านวิชาการและปฏิบัติการของสถานศึกษา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ประกอบ กรรณสูตร : 51 - 52)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ $S.D$ = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

$\sum fx^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนยกกำลังสองกับความถี่

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

การจัดระดับของการนิเทศการศึกษาในแต่ละข้อ ใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง ศึกษานิเทศก์มีการนิเทศในเรื่องนั้นมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง ศึกษานิเทศก์มีการนิเทศในเรื่องนั้นมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง ศึกษานิเทศก์มีการนิเทศในเรื่องนั้นปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง ศึกษานิเทศก์มีการนิเทศในเรื่องนั้นน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ศึกษานิเทศก์มีการนิเทศในเรื่องนั้นน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)